

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

для здобувачів вищої освіти спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) освітнього рівня
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Київ 2023 рік

Ковернінська Ю. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: методичні рекомендації. Київ: НАСОА, 2023. 51с.

Рецензенти:

Бондарук Т. Г., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування НАСОА.

Дериглазов Л. В., кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри економіко-математичних дисциплін та ІТ, старший науковий співробітник, завідувач відділення заочного навчання НАСОА.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «12» вересня 2023 року № 2

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСОА

Протокол від «22» вересня 2023 року № 2

Викладено методичні рекомендації з підготовки, структури, оформлення та порядку виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Методичні рекомендації призначені для використання при проведенні самостійної підготовки здобувачів. Містять теоретичний коментар до вивчення тем навчальної дисципліни, питання для самоконтролю знань, питання, що виносяться на самостійне вивчення за кожною темою навчальної дисципліни, тестові завдання, критерії оцінки самостійної роботи здобувачами, рекомендовану літературу.

© Ковернінська Ю.В.
Київ: НАСОА, 2023

ЗМІСТ

Передмова	4
Теоретичний коментар до вивчення тем навчальної дисципліни, питання для самоконтролю знань	5
Перелік питань, що виносяться на самостійне вивчення за кожною темою дисципліни	24
Тестові завдання за питаннями навчальної дисципліни	27
Критерії оцінки стану виконання самостійної роботи здобувача з навчальної дисципліни	46
Рекомендована література	48

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти займає досить важливе і значне місце у навчанні здобувачів і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом поза навчальними заняттями. Самостійне вивчення предмету не тільки поглиблює знання здобувача, воно формує у нього уміння працювати з літературою, творчо мислити, користуватися надбаними знаннями.

Самостійна робота здобувача вищої освіти в процесі вивчення кожної теми курсу сприяє формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодій людині, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача.

Основними видами самостійної роботи здобувача є:

- опрацювання змісту підручників, посібників;
- опрацювання тексту (конспекту) лекцій;
- опрацювання питань, передбачених програмою та винесених на самостійне вивчення;
- підготовка до семінару, практичного заняття;
- підготовка до різних видів поточних і підсумкових контрольних заходів (до тестового контролю, контрольної роботи, модульного контролю, семестрового контролю);
- підготовка рефератів, повідомлень, презентацій, тез, статей тощо;
- виконання практичних завдань, розв'язання задач, виконання тренінгових вправ тощо;
- проведення досліджень із заданої проблематики.

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий аналіз» для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» розроблені з метою практичної допомоги здобувачам вищої освіти при виконанні самостійної роботи.

**ТЕОРЕТИЧНИЙ КОМЕНТАР
ДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ,
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗНАНЬ**

Змістовний модуль 1.

Теоретичні аспекти фінансового аналізу підприємств

**ТЕМА 1. ЗНАЧЕННЯ І ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО
АНАЛІЗУ**

***Ключові слова:** фінансовий аналіз, економічний аналіз, управлінський аналіз, фінансовий стан, внутрішній фінансовий аналіз, зовнішній фінансовий аналіз, об'єкт фінансового аналізу, суб'єкти фінансового аналізу, мета фінансового аналізу, повний фінансовий аналіз, тематичний фінансовий аналіз, попередній фінансовий аналіз, поточний фінансовий аналіз, експрес-аналіз, метод фінансового аналізу, прийоми фінансового аналізу, економіко-логічні прийоми фінансового аналізу, економіко-математичні прийоми фінансового аналізу, порівняльний (просторовий) фінансовий аналіз, прийом деталізації, прийом групування, прийом визначення середніх величин, прийом відносних величин, балансовий прийом, горизонтальний аналіз (у часі), вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз.*

Короткий опис теми

Місце і роль фінансового аналізу в управлінні підприємством. Сутність та мета фінансового аналізу, його задачі. Класифікація видів фінансового аналізу. Особливості стохастичних та жорстко детермінованих зв'язків. Метод та методика фінансового аналізу. Основні типи моделей, що використовуються в процесі аналізу.

Питання для самоконтролю знань:

1. Розкрийте сутність поняття «фінансовий аналіз».
2. В чому полягає зміст фінансового аналізу ?
3. Історія виникнення фінансового аналізу.
4. Роль фінансового аналізу в сучасних умовах господарювання.
5. Предмет фінансового аналізу.
6. Метод фінансового аналізу.
7. Види фінансового аналізу.

8. Моделювання у фінансовому аналізі.
9. Які відмінні риси внутрішньовиробничого і фінансового аналізу?
10. Яке коло питань розглядається зовнішнім аналізом?
11. Хто зацікавлений в проведенні внутрішньовиробничого аналізу?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [1,5,8,10,12,16]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

***Ключові слова:** фінансова інформація, мета фінансової звітності, баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової звітності, активи, власний капітал, зобов'язання.*

Формування інформаційної бази для проведення фінансового аналізу. Вимоги до інформації для фінансового аналізу та принципи її формування. Поділ інформації на внутрішню й зовнішню.

Економічна сутність, склад та структура форм фінансової звітності підприємства. Інформаційне забезпечення різних цілей та видів фінансового аналізу.

Питання для самоконтролю знань:

1. Який склад інформаційної бази фінансового аналізу?
2. Склад і характеристика Балансу підприємства?
3. Що таке звіт про фінансові результати і яка інформація міститься в ньому?
4. Дати характеристику звіту про власний капітал?
5. Фінансова звітність – це ...
6. Яка інформація міститься в Примітках до фінансової звітності?
7. Яка роль бухгалтерського обліку в системі управління?
8. Сутність інформації та її роль в аналітичному дослідженні.
9. Які основні вимоги ставляться до аналітичної інформації?
10. Джерела аналітичної інформації та особливості їх формування й використання за умов автоматизованої обробки даних.

11. У чому полягає різниця між: внутрішніми й зовнішніми джерелами аналітичної інформації?
12. Що таке інформаційне забезпечення?
13. Що таке позамашинна інформаційна база?
14. Що таке машинна інформаційна база?
15. Поняття розподіленої бази даних та особливості роботи з нею.
16. Що таке АРМ і як його використовують в аналітичних роботах?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2, 3, 4,8,9,12,14,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 3. АНАЛІЗ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: *майно підприємства, активи підприємства, оборотні активи, необоротні активи, неліквідні активи, середньоліквідні активи, низьколіквідні активи, висоліквідні активи, запаси, виробничі запаси, запаси готової продукції, запаси незавершеного виробництва, дебіторська заборгованість, грошові кошти, матеріальні активи, нематеріальні активи, фінансові активи, валові активи, операційні активи, інвестиційні активи, поточні фінансові інвестиції, незавершені капітальні інвестиції, основні засоби, довгострокова дебіторська заборгованість, інвестиційна нерухомість, довгострокові фінансові інвестиції, відстрочені податкові активи, коефіцієнт реальної вартості майна, коефіцієнт мобільності активів, коефіцієнт зносу, коефіцієнт придатності, коефіцієнт оновлення основних засобів, капіталовіддача основних засобів, коефіцієнт вибуття основних засобів, капіталомісткість основних засобів, рентабельність основного капіталу, коефіцієнт оборотності оборотного капіталу, коефіцієнт завантаження оборотного капіталу, тривалість обороту оборотного капіталу, рентабельність оборотного капіталу*

Економічна сутність капіталу підприємства. Формування необоротних та оборотних активів підприємства. Аналіз наявності, стану і руху основних засобів. Оцінка забезпеченості підприємства основними засобами. Оцінка нематеріальних активів підприємства. Особливості оцінки незавершеного капітального будівництва та інших видів необоротних активів.

Питання для самоконтролю знань:

1. В чому полягає економічна сутність майна підприємства ?
2. Охарактеризуйте зміст, завдання та основні напрями аналізу оборотних активів.
3. Охарактеризуйте структуру майна підприємства.
4. Перелічіть етапи проведення аналізу майна підприємства.
5. Наведіть класифікацію майна підприємства.
6. В чому полягає відмінність між оборотними та необоротними активами ?
7. Назвіть основні показники майнового стану підприємства.
8. Який порядок розрахунку показників майнового стану підприємства.
9. Як проводиться горизонтальний аналіз майна підприємства ?
10. Як проводиться вертикальний аналіз майна підприємства ?
11. Як здійснюється аналіз ефективності використання основних засобів ?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2,5,7,11,15]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 4. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Ключові слова: оборотні активи, елементи оборотних активів, запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти, оборотний капітал, аналіз.

Сутність і значення оборотних активів. Аналіз оборотних активів підприємства та його особливості. Моделі фінансування оборотних активів та їх значення в оцінці платоспроможності. Аналіз запасів підприємства. Оцінка стану та руху дебіторської заборгованості. Побудова агрегованого балансу та аналіз його ліквідності.

Питання для самоконтролю знань:

1. Охарактеризуйте сутність аналізу оборотних активів підприємства.
2. В чому полягає значення аналізу оборотних активів підприємства ?
3. Перелічіть етапи проведення аналізу оборотних активів

підприємства.

4. Охарактеризуйте склад оборотних активів підприємства.
5. Назвіть основні показники оборотних активів підприємства.
6. Який порядок розрахунку показників аналізу оборотних активів підприємства?
7. Охарактеризуйте методику розрахунку оборотності оборотних активів.
8. Як відбувається процес аналізу ефективності авансованих оборотних активів?
9. Як відбувається процес аналізу ефективності виробничо спожитих оборотних активів ?
10. Як проводиться факторний аналіз матеріаловіддачі?
11. Охарактеризуйте аналіз відносної ефективності оборотних активів.

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [1,2,3,9,10]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 5. ОЦІНКА ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: формування прибутку, прибуток (збитки) звітного періоду, чистий дохід, (виручка) від реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства, собівартість, реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), витрати обертання, фінансовий результат, адміністративні витрати, інші операційні доходи, витрати на збут, фінансовий результат, прибуток від звичайної діяльності, чистий прибуток або збиток, поріг прибутку, оборотний капітал, рентабельність, коефіцієнт рентабельності, фінансовий леверидж, ефект фінансового левериджу, Леверидж, фінансовий леверидж, ризик, рівень приведенного ефекту, виробничий (операційний) леверидж, сила впливу операційного важеля, виробничо-фінансовий леверидж, фінансовий ризик, підприємницький ризик, величина операційного і фінансового ризиків.

Мета і значення аналізу джерел формування капіталу підприємства. Аналіз власного капіталу та його формування, оцінка ефективності використання. Аналіз довгострокового та короткотермінового залученого

капіталу – формування, вплив на ведення й результативність виробничо-господарської діяльності. Економічна сутність та порядок оцінки ефекту фінансового важеля.

Питання для самоконтролю знань:

1. В чому полягає сутність капіталу ?
2. Назвіть класифікаційні ознаки позикового капіталу.
3. Охарактеризуйте сутність аналізу джерел формування капіталу підприємства.
4. В чому полягає значення аналізу джерел формування капіталу підприємства?
5. Перелічіть етапи проведення аналізу джерел формування капіталу підприємства.
6. Охарактеризуйте склад джерел формування капіталу підприємства.
7. Назвіть основні показники аналізу джерел формування капіталу підприємства.
8. Який порядок розрахунку показників аналізу джерел формування капіталу підприємства?
9. За допомогою яких показників оцінюється оборотність кредиторської заборгованості ?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [13,14,16]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ, ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ, ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ, КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 6. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

Ключові слова: грошовий потік підприємства, управління грошовими потоками, мета аналізу грошових потоків, потоки грошових коштів по операційній діяльності, потоки грошових коштів по інвестиційній діяльності, потоки грошових коштів по фінансовій діяльності, прямий метод, непрямий метод, ануїтет, коефіцієнт руху грошових коштів в

результаті операційної діяльності, коефіцієнт грошового покриття виплат по відсотках, коефіцієнт грошового покриття короткострокових боргів, коефіцієнт відношення грошового потоку від операційної діяльності до капітальних витрат, коефіцієнт відношення грошового потоку від операційної діяльності до загальної суми боргу, коефіцієнт достатності грошового потоку, оптимізація грошових потоків.

Економічна сутність грошових потоків підприємства. Визначення оптимального залишку грошових коштів на підприємстві та методи його підтримки. Моделі управління грошовими коштами. Модель Баумола. Модель Міллера-Орра.

Питання для самоконтролю знань:

1. В чому сутність поняття «грошовий потік» ?
2. Які зовнішні та внутрішні чинники впливають на формування грошових потоків підприємства ?
3. Прокласифікуйте грошові потоки за різними ознаками.
4. У чому сутність прямого методу складання Звіту про рух грошових коштів ?
5. Опишіть сутність непрямого методу складання Звіту про рух грошових коштів.
6. Перелічіть показники якості грошових потоків підприємства.
7. Які показники варто використовувати для оцінки збалансованості грошових потоків ?
8. Охарактеризуйте показники оцінки ліквідності грошових потоків підприємства.
9. Охарактеризуйте показники оцінки ефективності формування та використання грошових потоків підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2,8,12,13,16]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 7. АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: грошові кошти та їх еквіваленти, дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції, поточна кредиторська заборгованість, короткострокові кредити банків, платоспроможність, поточна платоспроможність, перспективна платоспроможність, фінансові зобов'язання, ліквідність активів, ліквідність балансу, ліквідність підприємства, неплатоспроможність, абсолютно ліквідні активи, середньоліквідні активи, низьколіквідні активи, неліквідні активи, найбільш строкові зобов'язання, середньострокові зобов'язання, довгострокові зобов'язання, постійні пасиви, поточна ліквідність, перспективна ліквідність, коефіцієнт абсолютної ліквідності, поточні зобов'язання, коефіцієнт швидкої ліквідності, грошова платоспроможність, коефіцієнт поточної ліквідності, майнова платоспроможність, коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт покриття, розрахункова платоспроможність, статична платоспроможність, динамічна платоспроможність, коефіцієнт платоспроможності, коефіцієнт критичної ліквідності, коефіцієнт покриття запасів, коефіцієнт Бівера, платіжний календар.

Сутність поняття платоспроможність та його взаємозв'язок із ліквідністю. Відмінності між суттю та методами оцінки платоспроможності і ліквідності підприємства. Визначення власного оборотного капіталу та значення аналізу маневреності в оцінці платоспроможності підприємства. Поняття ліквідності підприємства та активів. Сутність операційного та фінансового циклів.

Питання для самоконтролю знань:

1. Розкрийте сутність ліквідності і платоспроможності та їх значення при оцінюванні фінансового стану підприємства.
2. У чому полягає зміст та послідовність аналізу ліквідності підприємства ?
3. Наведіть класифікацію активів за ознакою ліквідності.
4. Наведіть класифікацію пасивів за ознакою терміновості погашення.
5. Охарактеризуйте систему показників ліквідності: методику їхнього розрахунку, економічну інтерпретацію.
6. Які чинники впливають на підвищення ліквідності ?
7. Як розраховується коефіцієнт втрати платоспроможності ?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [3,4,7,9]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 8. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: фінансова стійкість, реальні активи, коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової стійкості, оцінка платоспроможності, абсолютна фінансова стійкість, нормально стійкий фінансовий стан, нестійкий фінансовий стан, кризовий фінансовий стан, коефіцієнт мобільності оборотних коштів, коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними джерелами їх формування, коефіцієнт матеріальних оборотних коштів, коефіцієнт кредиторської заборгованості й інших поточних зобов'язань, коефіцієнт прогнозу банкрутства

Поняття фінансової стійкості та основні аспекти її оцінки. Характеристика типів фінансової стійкості. Методи розрахунку абсолютних показників фінансової стійкості підприємства. Методи розрахунку відносних показників фінансової стійкості підприємства. Інтегральна оцінка фінансової стійкості.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що таке фінансова стійкість підприємства? Які її основні ознаки?
2. Які фактори впливають на фінансову стабільність підприємства?
3. За якими напрямками проводиться аналіз фінансової стійкості підприємства?
4. Що передбачає загальне оцінювання фінансової стійкості?
5. На які групи поділяють відносні показники оцінювання фінансової стійкості підприємств?
6. Якими є економічний зміст, порядок розрахунку та нормативні значення (оптимальна динаміка) показників структури джерел формування капіталу?
7. Якими є економічний зміст, порядок розрахунку та нормативні значення (оптимальна динаміка) показників стану оборотних активів?
8. Якими є економічний зміст, порядок розрахунку та оптимальна динаміка показників стану основного капіталу?
9. Які особливості необхідно враховувати під час проведення розрахунку коефіцієнтів оцінювання фінансової стійкості підприємства?

10. За якими напрямками проводиться аналіз відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства?

11. Які етапи включає методика визначення типу фінансової стійкості підприємства?

12. Які показники характеризують наявність відповідних джерел формування запасів?

13. Як проводиться розрахунок показників забезпеченості запасів відповідними джерелами їх формування?

14. Якими є ознаки типів фінансової стійкості підприємства?

15. Як проводиться розрахунок та яким є економічний зміст показника порогу рентабельності?

16. Як проводиться розрахунок та яким є економічний зміст показника запасу фінансової стійкості?

17. В якій послідовності аналізують фактори формування показника порогу рентабельності?

18. В якій послідовності проводиться аналіз факторів формування показника запасу фінансової стійкості?

19. Що таке леверидж? Які є види левериджу?

20. Яким є економічний зміст фінансового левериджу? Як визначається рівень фінансового левериджу?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2, 8, 11, 16]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6]

ТЕМА 9. АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: кредитоспроможність, коефіцієнт концентрації власного капіталу, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт структури довгострокових вкладень, коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів, коефіцієнт структури позикового капіталу, коефіцієнт співвідношення власного й позикового капіталу, фінансові коефіцієнти, коефіцієнт заборгованості, коефіцієнти оборотності, коефіцієнти прибутковості, рух грошових коштів, оцінка ділового середовища підприємства, клас позичальника.

Сутність та значення оцінки кредитоспроможності позичальника.
Класифікація позичальників за результати оцінки їх фінансового стану.

Порядок вибору та оцінки об'єктивних показників стану та ефективності діяльності підприємства. Оцінка покриття кредиту, порядок її здійснення та роль в процесі аналізу кредитоспроможності. Визначення рейтингу позичальника та класу кредитоспроможності підприємства.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що таке «кредитоспроможність»?
2. Які елементи включає схема оцінювання банком кредитоспроможності боржника – юридичної особи?
3. З якою періодичністю банк визначає платоспроможність боржника?
4. Які методики та процедури, що є обов'язковими і мінімально необхідними для оцінювання ризиків, повинні містити внутрішньобанківські положення щодо здійснення активних банківських операцій?
5. Які мінімально необхідні дані повинна містити кредитна документація (справа) боржника?
6. Що включає в себе узагальнена інформація про боржника за наданими кредитом?
7. Із застосуванням якої багатофакторної дискримінантної моделі банк розраховує інтегральний показник фінансового стану божника – юридичної особи?
8. Від чого залежить розрахунок інтегрального показника фінансового стану божника – юридичної особи?
9. Як визначаються фінансові коефіцієнти для розрахунку інтегрального показника фінансового стану божника – юридичної особи?
10. Як встановлюється клас боржника – юридичної особи?
11. За якими категоріями якості банк класифікує активи/надані фінансові зобов'язання з метою розрахунку резервів?
12. Як визначається стан обслуговування боргу боржником – юридичною особою?
13. Як класифікується кредит, наданий боржнику – юридичній особі, за категоріями якості?
14. Як визначається показник ризику кредиту, наданого боржнику – юридичній особі?
15. За якими напрямками доцільно надавати характеристику проекту, що кредитується?
16. Як використовується показник фінансового важеля під час техніко-економічного обґрунтування проекту, що кредитується?

17. Як визначаються показники, що характеризують ефективність кредиту на капітальні вкладення?

18. За якими показниками оцінюють ризик кредитування інвестиційних проектів?

19. Як розраховують мінімальний дохід за кредитом та ефективну процентну ставку?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [4, 6, 7, 11, 13, 16]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 10. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: ділова активність, оцінка ділової активності, аналіз ділової активності, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей, коефіцієнт оборотності матеріальних запасів, тривалість операційного циклу, тривалість фінансового циклу, коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача), період обороту чистого робочого капіталу, коефіцієнт оборотності чистого робочого капіталу, коефіцієнт оборотності власного капіталу, ефективність управління підприємством, період обороту в днях, оборотність чистих активів, період обороту чистого робочого капіталу, тривалість операційного і фінансового циклу, матеріальні ресурси, трудові ресурси, фінансові ресурси, ресурсовіддача, внутрішнє середовище.

Економічна сутність аналізу ділової активності підприємства. Сутність фінансового та операційного циклу підприємства. Система показників ділової активності. Оборотність обігових коштів. Роль визначення операційного та фінансового циклів в оцінці ділової активності підприємства.

Питання для самоконтролю знань:

1. У чому полягає сутність ділової активності підприємств?
2. Перелічіть етапи проведення аналізу активності підприємства.
3. Які показники використовуються для кількісного вимірювання внутрішньої ділової активності?
4. Що таке «золоте правило економіки підприємства»? Які співвідношення показників динаміки його характеризують?
5. Які кількісні та якісні параметри характеризують ділову активність підприємства у зовнішньому економічному середовищі?
6. Які зовнішні та внутрішні фактори впливають на ділову активність підприємства?
7. У чому полягає значення швидкості обертання активів і пасивів?
8. На які групи поділяються показники оборотності активів і пасивів?
9. Які фактори впливають на швидкість обороту окремих видів майна і джерел формування капіталу?
10. Який порядок розрахунку коефіцієнтів обертання активів і пасивів?
11. Охарактеризуйте їх економічний зміст.
12. Як визначається тривалість операційного і фінансового циклів?
13. Які основні показники характеризують стійкість економічного зростання підприємства?
14. Як розраховують коефіцієнт стійкості економічного зростання?
15. Які фактори впливають на зміну коефіцієнта стійкості економічного зростання?
16. Який економічний зміст факторів, що впливають на зміну коефіцієнта стійкості економічного зростання?
17. За рахунок чого можна підвищити коефіцієнт стійкості економічного зростання?
18. Який вигляд має розширена модель (за сімома факторами) факторного аналізу коефіцієнта стійкості економічного зростання?
19. Яка система показників використовується для оцінювання ринкової активності підприємства?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2, 4, 5, 6, 7]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

**ТЕМА 11. АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ**

Ключові слова: чистий прибуток, економічний прибуток, дохід, дохід від реалізації продукції, валовий прибуток від реалізації продукції, прибуток від операційної діяльності, прибуток до оподаткування, неоподаткований прибуток, прибуток від реалізації продукції, прибуток номінальний, прибуток реальний, нерозподілений прибуток, розподілений прибуток, рентабельність, рентабельність продукції, рентабельність реалізованої продукції, прямі витрати на оплату праці, рентабельність капіталу (активів), рентабельність основного капіталу, собівартість реалізованої продукції, рентабельність оборотного капіталу, рентабельність власного капіталу, прямі матеріальні витрати, рентабельність виробничих засобів, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, збиток, фінансовий результат до оподаткування, фінансовий результат від операційної діяльності.

Значення та завдання аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз рівня безбитковості. Абсолютні показники прибутку підприємства. Характеристика показників рентабельності підприємства. Визначення рентабельності та її роль у фінансовому аналізі. Рентабельність основної діяльності та продукції. Поняття рентабельності капіталу. Рентабельність власного капіталу та сукупного капіталу підприємства.

Питання для самоконтролю знань:

1. У чому полягає значення аналізу фінансових результатів і рентабельності? Які функції виконує прибуток?
2. На які види поділяється прибуток за ознаками: зміст, види діяльності, характер використання, склад, період дослідження?
3. Які основні завдання вирішує аналіз фінансових результатів і рентабельності?
4. Які джерела інформації використовують для проведення аналізу фінансових результатів і рентабельності?
5. Як визначаються категорії «доходи», «витрати», «прибуток», «збиток», «сукупний дохід» відповідно до НП(С)БО 1?
6. Як класифікують види діяльності підприємства? Що таке звичайна, операційна, основна, фінансова, інвестиційна діяльність?
7. На які види поділяються доходи підприємства? Як вони визначаються?

8. На які види поділяються витрати підприємства?
  9. Як розраховують фінансові результати за видами діяльності підприємства?
  10. Які показники використовують в аналізі структури фінансових результатів?
  11. За якими критеріями оцінюється якість прибутку?
  12. За якою схемою та з використанням якої адитивної моделі проводиться факторний аналіз валового прибутку (збитку)?
  13. Що таке резерви зростання прибутку? Як вони визначаються?
  14. У чому полягає сутність аналізу «витрати – обсяг – прибуток»? Що необхідно врахувати під час його проведення?
  15. Що таке змінні витрати, постійні витрати, маржинальний дохід?
  16. Що таке точка беззбитковості? Як розраховуються показники беззбитковості реалізації продукції алгебраїчним способом?
  17. Як проводиться факторний аналіз беззбиткового обсягу реалізації продукції? Який характер впливу факторів на зміну точки беззбитковості?
  18. Що таке рентабельність? Як поділяються показники рентабельності?
  19. Охарактеризуйте економічний зміст і порядок розрахунку показників рентабельності.
  20. За якою методикою проводиться факторний аналіз рентабельності в розрізі різних видів ?
- Що передбачає методика аналізу розподілу і використання чистого прибутку підприємства?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [6, 10, 12, 13, 16]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 12. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: інвестиції, капітальні інвестиції, інтелектуальні інвестиції, інвестиційний проект, життєвий цикл проекту, інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість підприємства, інтегральна оцінка інвестиційної привабливості, інвестор, валові інвестиції, чисті інвестиції, аналіз інвестиційного проекту, бюджетування капітальних інвестицій, інвестиційна привабливість підприємства, чисті грошові надходження, чисті інвестиції, період окупності інвестицій, облікова норма

прибутковості (коефіцієнт ефективності інвестицій), метод компаундування, метод дисконтування, чиста теперішня вартість (чистий приведений ефект), коефіцієнт дисконтування, ставка дисконтування (дисконтна ставка), індекс рентабельності інвестицій, внутрішня норма прибутковості (норма рентабельності інвестицій), метод індексу рентабельності інвестицій, метод норми рентабельності інвестицій, метод строку окупності інвестицій.

Сутність та значення інвестиційної діяльності. Особливості її аналізу. Аналіз інвестиційної стратегії підприємства. Оцінка грошей в часі. Чиста теперішня вартість. Теперішня вартість витрат. Теперішня вартість майбутніх надходжень від проекту. Індекс рентабельності. Внутрішня норма прибутку або внутрішня доходність. Період окупності інвестицій. Облікова норма прибутку.

Питання для самоконтролю знань:

1. У чому полягає зміст широкого та вузького підходів до тлумачення категорії «інвестиції»?
2. Що таке інвестиції, капітальні інвестиції, фінансові інвестиції? Які є напрями і форми капітальних інвестицій?
3. За якими ознаками та на які види класифікуються інвестиції?
4. Що таке інвестиційний проект? За якими ознаками та на які види класифікуються інвестиційні проекти?
5. На які етапи поділяється життєвий цикл інвестиційного проекту?
6. Що таке інвестиційна діяльність? Які мета і завдання інвестиційної діяльності?
7. Які основні етапи формування політики управління інвестиційною діяльністю?
8. Які джерела інформації використовують для аналізу інвестиційної діяльності?
9. На які етапи поділяється аналіз інвестиційних проектів?
10. Якою є послідовність оцінювання ефективності інвестиційних проектів?
11. Яка система показників використовується в аналізі інвестиційної привабливості підприємства?
12. За допомогою яких показників оцінюється інвестиційна привабливість акціонерного товариства?
13. Що таке чисті грошові надходження і чисті інвестиції?
14. Що таке період окупності інвестицій? Як його розраховують?

15. Які недоліки і переваги має метод періоду окупності інвестицій?
16. Як оцінюють ефективність капітальних інвестицій за допомогою методу облікової норми прибутковості (коефіцієнта ефективності інвестицій)?
17. У чому полягає сутність методу компаундування?
18. Що таке дисконтування? Які методи оцінювання ефективності інвестицій ґрунтуються на дисконтуванні?
19. Як визначається чиста теперішня вартість? Що вона показує?
20. Що таке ставка дисконтування? Як визначається реальна дисконтна ставка?
21. Які переваги і проблеми має застосування методу чистої теперішньої вартості?
22. Як використовується метод індексу рентабельності інвестицій в оцінюванні ефективності інвестиційних проектів?
23. У чому полягає економічний зміст внутрішньої норми прибутковості (норми рентабельності інвестицій)?
24. Що таке ціна авансованого капіталу? Як цей показник використовується в оцінюванні ефективності інвестицій?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [5, 6, 7, 8, 29, 30]

Інформаційні ресурси: [1,2, 3, 4,5,6]

ТЕМА 13. КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, аналіз фінансового стану підприємства, фінансова інформація, мета фінансової звітності, баланс, звіт про фінансові результати, активи балансу, зобов'язання, власний капітал, грошові кошти, операційна діяльність, інвестиційна діяльність, фінансова діяльність, пасиви балансу.

Значення комплексної оцінки фінансового стану підприємств. Методи комплексної оцінки. Рейтингова оцінка фінансового стану підприємств. Побудова моделей комплексної оцінки фінансового стану. Кількісний індикатор “Z-рахунок”, що використовується для виявлення й оцінки ймовірності банкрутства підприємства. Його роль у попередженні кризових

явищ та неплатоспроможності. Інші комплексні показники оцінки фінансового стану підприємств: двофакторна модель, система показників У. Бівера, R-число тощо.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що є метою комплексного фінансового аналізу? Які завдання він вирішує?
2. Назвіть суб'єктів і виконавців комплексного фінансового аналізу.
3. На дотримання яких вимог спирається організація процесу проведення комплексного фінансового аналізу?
4. Що таке порівняльний аналіз як форма проведення комплексного фінансового аналізу?
5. Яким критеріям має відповідати інформаційна база комплексного фінансового аналізу?
6. Які етапи комплексного фінансового аналізу?
7. Що передбачає цільова функція комплексного фінансового аналізу?
8. У чому полягає сутність методу сум для комплексного оцінювання об'єктів аналізу?
9. Як визначається рейтинг підприємств за методом суми місць?
10. Яким є алгоритм використання методу відстаней для комплексного оцінювання об'єктів аналізу?
11. Які формули використовують для визначення комплексного (рейтингового) оцінювання?
12. Які комплексні етапи становлять методіку порівняльного комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану підприємств?
13. Які групи показників використовують під час проведення комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану підприємств?
14. Які показники характеризують прибутковість (рентабельність) господарської діяльності підприємства?
15. Які показники характеризують ефективність управління підприємством?
16. Які показники характеризують ділову активність підприємства?
17. Які показники характеризують ліквідність і фінансову стабільність підприємства?
18. Який алгоритм порівняльного комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану підприємств?
19. Які вимоги має задовольняти система фінансових показників із погляду ефективності рейтингового оцінювання фінансового стану

підприємств?

20. Які переваги має методика порівняльного комплексного (рейтингового) оцінювання фінансового стану підприємств?

21. Який порядок побудови моделі Альтмана для діагностики ймовірності банкрутства?

22. Який порядок побудови моделі Спрінгейта для діагностики ймовірності банкрутства?

23. Який порядок побудови тестів на ймовірність банкрутства Лису і Таффлера?

24. Який порядок розрахунку показника діагностики платоспроможності Конана і Гольдера?

25. Який порядок побудови універсальної дискримінантної функції для діагностики ймовірності банкрутства?

Рекомендована література:

Базова: [1-14]

Допоміжна: [2, 3, 6, 8, 11]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6]

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ПІДПРИЄМСТВ

ТЕМА 1. ЗНАЧЕННЯ І ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

1. Історичні етапи розвитку фінансового аналізу.
2. Ключова відмінність зовнішнього та внутрішнього фінансового аналізу.
3. Класифікація методів фінансового аналізу.

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

1. Мета складання фінансової звітності.
2. Зміст статей активу та пасиву балансу.
3. Принцип побудови балансу підприємства.
4. Технологія побудови матричного балансу.
5. Склад та характеристика розділів звіту про фінансові результати.
6. Економічна сутність операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
7. Сутність непрямого методу складання звіту про рух грошових коштів.
8. Мета складання звіту про власний капітал.

ТЕМА 3. АНАЛІЗ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

1. Загальні підходи, мета і завдання аналізу оборотних активів підприємства.
2. Етапи та показники аналізу оборотних активів підприємства.
3. Класифікація оборотних активів підприємства.

ТЕМА 4. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

1. Загальні підходи, мета і завдання аналізу оборотних активів підприємства.
2. Етапи та показники аналізу оборотних активів підприємства.
3. Класифікація оборотних активів підприємства.
4. Моделі фінансування оборотних активів.

ТЕМА 5. ОЦІНКА ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

1. Завдання та методологія здійснення аналізу джерел формування

капіталу підприємства.

2. Аналіз складу та структури власного капіталу.
3. Аналіз кредиторської заборгованості.

ТЕМА 6. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

1. Характеристика основних етапів аналізу грошових потоків підприємства.
2. Показники, що характеризують ефективність використання грошових коштів.
3. Оцінка рівномірності та синхронності грошових потоків підприємства.

ТЕМА 7. АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Характеристика основних етапів аналізу ліквідності підприємства.
2. Система показників, які використовуються для аналізу ліквідності та платоспроможності.

ТЕМА 8. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Основні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства.
2. Необхідність та порядок розрахунку запасу фінансової стійкості підприємства.

ТЕМА 9. АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Концептуальні відмінності між кредитоспроможністю та платоспроможністю.
2. Оцінка ефективності використання залучених фінансових ресурсів при кредитних операціях.
3. Класифікація позичальників за результатами оцінки їх фінансового стану.

ТЕМА 10. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Фактори підвищення ділової активності підприємства.
2. Послідовність проведення аналізу ділової активності підприємства.
3. Цілі та завдання аналізу ділової активності підприємства.

ТЕМА 11. АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Факторний аналіз рентабельності підприємства.
2. Фактори, що впливають на формування фінансових результатів.
3. Система „директ костінг”.

ТЕМА 12. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1. Аналіз інвестиційної привабливості цінних паперів: акцій, облігацій.
2. Основні етапи інвестиційної діяльності підприємства.
3. Завдання аналізу фінансових інвестицій.

ТЕМА 13. КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

1. Значення та необхідність комплексної оцінки фінансового стану підприємства.
2. Моделі прогнозування банкрутства підприємства та особливості їх застосування.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ЗА ПИТАННЯМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Об'єктом фінансового аналізу є:

- а) трудові ресурси підприємства;
- б) фінансові ресурси підприємства;
- в) вплив неврожаю зернових на видатки фермера Петренка;
- г) вплив реклами на підвищення попиту на модні моделі взуття.

2. Детермінований аналіз не займається аналізом у разі, якщо існує:

- а) прямий вплив факторів на результативний показник;
- б) однозначно визначений функціональний зв'язок;
- в) імовірнісний зв'язок;
- г) правильної відповіді немає.

3. До предикативних моделей належить:

- а) горизонтальний аналіз;
- б) розрахунок точки беззбитковості;
- в) вертикальний аналіз;
- г) звітний баланс.

4. До детермінованих моделей не належить:

- а) адитивна модель;
- б) кратна модель;
- в) мультиплікативна модель;
- г) правильної відповіді немає.

5. Процес фокусування тільки на найбільш важливих чинниках для пояснення фінансового феномена або явища називається:

- а) абстракцією;
- б) маржинальним аналізом;
- в) раціональним аналізом;
- г) контрольованим експериментом.

6. Дає можливість визначити схожі ознаки і встановити необхідні зв'язки та відхилення між ознаками фінансових явищ:

- а) трендовий аналіз;
- б) порівняльний аналіз;
- в) маржинальний аналіз;
- г) експеримент.

7. Виходячи з набутих знань та досвіду, визначте, де існує прямопропорційний зв'язок:

- а) реінвестуванням прибутку та виплатою дивідендів;
- б) часткою заборгованості в структурі капіталу та ліквідності;

в) часткою власного капіталу в структурі капіталу та фінансовою незалежністю;

г) витратами на виробництво та ціною ресурсів.

8. До внутрішніх користувачів фінансової інформації належать:

а) акціонери підприємства;

б) кредитори підприємства;

в) постачальники підприємства;

г) менеджери підприємства.

9. Як зміняться статті балансу внаслідок збільшення справедливої вартості частини основних засобів на дату балансу:

а) збільшиться балансова вартість основних засобів;

б) збільшиться стаття «Інший додатковий капітал»;

в) збільшиться балансова вартість основних засобів та стаття «Інший додатковий капітал»;

г) оцінка статей не зміниться.

10. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітнього періоду зріс, а первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Унаслідок цього:

а) зросла балансова вартість цієї дебіторської заборгованості;

б) збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів;

в) збільшилась балансова вартість оборотних активів;

г) зменшилась балансова вартість цієї дебіторської заборгованості.

11. Майно підприємства складається з:

а) основних засобів та оборотних коштів;

б) необоротних та оборотних матеріальних засобів;

в) необоротних матеріальних і нематеріальних активів та оборотних коштів;

г) основних засобів та необоротних нематеріальних активів.

12. Протягом звітнього періоду на підприємстві була здійснена заміна активу, який забезпечував надходження економічних вигод протягом кількох років, на новий. Витрати, що пов'язані з його заміною, будуть відображені:

а) у звіті про фінансові результати (як витрати періоду);

б) у звіті про власний капітал (як нерозподілений прибуток);

в) у балансі (як актив);

г) не будуть відображені у фінансові звітності.

13. Матеріальні необоротні активи включають:

а) готову продукцію;

б) незавершене виробництво;

в) будинки та споруди;

г) патенти.

14. Актив балансу відображає:

- а) зміну в складі власного капіталу підприємства;
- б) характер (напрямок) використання капіталу підприємства;
- в) усі джерела утворення майна підприємства;
- г) джерела формування основних засобів підприємства.

15. Який фактор впливає на суму валового прибутку:

- а) собівартість реалізованої продукції;
- б) витрати на збут;
- в) фінансові витрати;
- г) адміністративні витрати?

16. Згідно зі Звітом про фінансові результати управлінські витрати загальногосподарського характеру відносяться до складу:

- а) собівартості реалізованої продукції;
- б) адміністративних витрат;
- в) інших операційних витрат;
- г) витрат на збут.

17. Яка зі статей звіту про рух грошових коштів є відтоком при визначенні руху коштів в результаті операційної діяльності:

- а) амортизація необоротних активів;
- б) збільшення забезпечень наступних витрат і платежів;
- в) збільшення витрат майбутніх періодів;
- г) збільшення кредиторської заборгованості?

18. Яка зі статей звіту про рух грошових коштів не враховується при визначенні руху коштів у результаті інвестиційної діяльності:

- а) отримані відсотки;
- б) отримані дивіденди;
- в) надходження власного капіталу;
- г) придбання необоротних активів?

19. Завищення собівартості залишків товарних запасів за інших однакових умов:

- а) завищує розмір прибутку;
- б) зменшує розмір прибутку;
- в) не впливає на прибуток;
- г) зменшує виручку.

20. Назвіть можливий напрям використання чистого прибутку:

- а) податок на прибуток;
- б) поповнення резервного капіталу;
- в) податок на додану вартість;

г) оплата відсотків за банківськими кредитами.

21. Згідно зі звітом про фінансові результати відсотки за кредит відображаються в:

- а) втратах від участі в капіталі;
- б) фінансових витратах;
- в) операційних витратах;
- г) адміністративних витратах.

22. До власних джерел фінансування діяльності підприємства відносять:

- а) дебіторську заборгованість;
- б) кредиторську заборгованість;
- в) додатковий капітал;
- г) основний капітал.

23. Імобілізація оборотних активів може бути виправданою в разі :

- а) зниження їх оборотності;
- б) збільшення обсягу операційної діяльності;
- в) прискорення їх оборотності;
- г) правильна відповідь відсутня.

24. Які напрями розміщення оборотних активів можна віднести до високоліквідних активів:

- а) матеріальні оборотні активи;
- б) товари відвантажені;
- в) дебіторська заборгованість;
- г) гроші на банківських рахунках і в касі підприємства?

25. Яка частина оборотних коштів обслуговує сферу обігу:

- а) готова продукція на складі;
- б) кошти на рахунках у банках і касі, в розрахунках;
- в) виробничі запаси;
- г) готова продукція, грошові кошти і кошти в розрахунках?

26. Майно підприємства складається з :

- а) основних засобів і оборотних коштів;
- б) необоротних та оборотних матеріальних засобів;
- в) необоротних матеріальних і нематеріальних активів та оборотних коштів;
- г) основних засобів та необоротних нематеріальних активів.

27. У звітному періоді використання активів підприємства буде ефективнішими, ніж у попередньому, якщо:

- а) темпи приросту чистого прибутку будуть більші за темпи приросту активів, а темпи приросту чистого доходу менші;

б) темпи приросту чистого доходу будуть більші за темпи приросту активів, а темпи приросту чистого прибутку менші;

в) темпи приросту чистого прибутку більші за темпи приросту чистого доходу, а темпи приросту чистого доходу більші за темпи приросту активів;

г) темпи приросту активів більші темпів приросту чистого доходу та чистого прибутку.

28. Від`ємне значення тривалості фінансового циклу скоріш за все свідчить про те, що:

а) підприємство має високу тривалість обороту дебіторської заборгованості;

б) підприємство має високу тривалість обороту кредиторської заборгованості;

в) підприємство не має кредиторської заборгованості;

г) правильної відповіді не має.

29. За функціональною роллю оборотний капітал поділяється на:

а) нормовані та ненормовані оборотні кошти;

б) оборотні фонди та фонди обігу;

в) предмети праці та грошові кошти;

г) виробничі фонди та фонди обігу.

30. Підприємство має основні засоби на суму 200 тис. грн, запаси - 100, дебіторську заборгованість – 40, поточні фінансові інвестиції – 10, кредиторську заборгованість – 60 тис. грн. Якими будуть поточні фінансові потреби підприємства:

а) 290 тис. грн;

б) 90 тис. грн;

в) 80 тис. грн;

г) 100 тис. грн?

31. Робочий капітал – це різниця між:

а) необоротними активами підприємства та його довгостроковими зобов`язаннями;

б) необоротними активами підприємствами та його власним капіталом;

в) оборотними активами підприємства та його поточними зобов`язаннями;

г) оборотними активами підприємства то його довгостроковими зобов`язаннями.

32. Прискорення обороту оборотних активів не веде до:

а) абсолютного їх вивільнення з обороту;

б) відносного їх вивільнення з обороту;

в) зростання іммобілізації оборотних активів;

г) збільшення обсягів позикового капіталу.

33. Довгострокові фінансові інвестиції відносяться до:

- а) короткострокових зобов'язань;
- б) основного капіталу;
- в) перманентного капіталу;
- г) оборотного капіталу.

34. Індекс постійного активу визначається як відношення:

- а) необоротних активів до оборотних активів;
- б) необоротних активів до загальної суми майна;
- в) необоротних активів до робочого капіталу;
- г) необоротних активів до власного капіталу.

35. Яким буде коефіцієнт фінансової залежності, якщо коефіцієнт фінансової незалежності дорівнює 0,6:

- а) 0,4;
- б) 2,5;
- в) 0,7;
- г) 1,7?

36. Яким буде коефіцієнт концентрації позикового капіталу, якщо коефіцієнт фінансової незалежності дорівнює 0,6:

- а) 0,4;
- б) 2,5;
- в) 0,7;
- г) 1,7.

37. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо коефіцієнт фінансової незалежності дорівнює 0,6:

- а) 0,4;
- б) 2,5;
- в) 0,7;
- г) 1,7?

38. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо коефіцієнт фінансової залежності дорівнює 1,8:

- а) 0,6;
- б) 0,8;
- в) 1,4;
- г) 0,2?

39. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо коефіцієнт концентрації позикового капіталу 0,4:

- а) 0,6;
- б) 0,8;

в) 0,7;

г) 1,5?

40. Яким буде коефіцієнт фінансової стабільності, якщо коефіцієнт концентрації позикового капіталу 0,4:

а) 0,6;

б) 0,8;

в) 0,7;

г) 1,5?

41. Якою буде рентабельність власного капіталу, якщо коефіцієнт фінансової залежності дорівнює 1,5, а рентабельність сукупного капіталу - 14 %:

а) 7 %;

б) 21 %;

в) 14 %;

г) неможливо визначити?

42. Загальна вартість активів підприємства становить 1000 тис. грн, поточні зобов'язання — 400, довгострокові зобов'язання — 150, поточні активи — 500 тис. грн. Коефіцієнт маневровості власного капіталу дорівнює:

а) 1,1;

б) 0,2;

в) 1,2;

г) 0,5.

43. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо коефіцієнт фінансової залежності дорівнює 1,4:

а) 0,4;

б) 0,6;

в) 0,71;

г) 0,67?

44. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо коефіцієнт фінансової незалежності дорівнює 0,5:

а) 1;

б) 2;

в) 0,5;

г) 1,5?

45. Яким буде коефіцієнт фінансового ризику, якщо мультиплікатор власного капіталу 1,3:

а) 0,77;

б) 0,3;

- в) 0,7;
- г) 1,77?

46. Яким буде коефіцієнт фінансового левериджу, розрахований відносно довгострокових зобов'язань, якщо коефіцієнт фінансової залежності капіталізованих джерел дорівнює 0,2:

- а) 0,8;
- б) 1,2;
- в) 5;
- г) 0,25?

47. Якою буде частка власного капіталу у формуванні необоротних активів, якщо необоротні активи становлять 300 тис. грн, довгострокові зобов'язання - 100, короткострокові зобов'язання - 50 тис. грн:

- а) 50 %;
- б) 17 %;
- в) 33 %;
- г) 67 %?

48. Відповідно до агресивної політики фінансування змінна частина оборотних активів фінансується з:

- а) довгострокових зобов'язань;
- б) короткострокових зобов'язань;
- в) власного капіталу та довгострокових зобов'язань;
- г) власного капіталу.

49. Зменшення робочого капіталу може свідчити про:

- а) зменшення фінансової залежності;
- б) підвищення фінансової залежності;
- г) зростання маневреності капіталу;
- в) підвищення ліквідності.

50. Підприємство проводить консервативну політику фінансування оборотних активів. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, якщо підприємство отримає новий довгостроковий кредит:

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

51. Як зміниться коефіцієнт абсолютної ліквідності підприємства, якщо грошові кошти та їх еквіваленти зменшаться суттєвіше, ніж зменшаться поточні зобов'язання:

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;

- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

52. *Що має вищу ліквідність:*

- а) запас модельного одягу на якомусь складі;
- б) вантаж сирової нафти у порту Роттердам;
- в) запас підручників «Фінансовий аналіз» на якомусь складі;
- г) вантаж штучних ялинок влітку?

53. *Якщо підприємство має надлишок запасів на фоні скорочення дебіторської заборгованості та грошових коштів, то скоріш за все у підприємства:*

- а) слабкі коефіцієнти поточної та швидкої ліквідності;
- б) стабільні коефіцієнти поточної та швидкої ліквідності;
- в) стабільний коефіцієнт поточної ліквідності та слабкий коефіцієнт швидкої ліквідності;
- г) стабільні коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності.

54. *За умови, що погашено дебіторську заборгованість, як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, якщо початковий коефіцієнт більший ніж 1:*

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

55. *Як зміниться коефіцієнт загальної ліквідності, якщо за інших однакових умов одночасно відбудеться зростання дебіторської заборгованості та зменшення кредиторської заборгованості:*

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

56. *Коефіцієнт поточної ліквідності дорівнює:*

- а) 1,3;
- б) 1,4;
- в) 0,9;
- г) 2.

57. *Як зміниться коефіцієнт швидкої ліквідності підприємства, якщо грошові кошти та їх еквіваленти збільшаться більш суттєво, ніж збільшиться кредиторська заборгованість:*

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;

- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

58. *Виробничі запаси відносяться до:*

- а) високоліквідних активів;
- б) швидко ліквідних активів;
- в) повільно ліквідних активів;
- г) важко ліквідних активів.

59. *Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, якщо за інших однакових умов відбудеться продаж частини основних засобів:*

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

60. *Якщо на підприємстві виконуються перші три умови $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, то, виходячи з «балансу» активу і пасиву, остання нерівність системи матиме вигляд:*

- а) $A4 > П4$;
- б) $A4 < П4$;
- в) $A4 = П4$;
- г) $A4 < П4$.

61. *За умови, що підприємство збільшить свої виробничі запаси за рахунок комерційного кредиту, як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, якщо початковий коефіцієнт менший ніж 1:*

- а) збільшиться;
- б) зменшиться;
- в) не зміниться;
- г) неможливо визначити?

62. *Який з перелічених факторів впливає на збільшення ліквідності:*

- а) продаж необоротних активів;
- б) інвестиції в основний капітал;
- в) збільшення дебіторської заборгованості;
- г) збитки?

63. *Який з перелічених факторів впливає на зменшення ліквідності:*

- а) прибуток;
- б) одержання довгострокового кредиту;
- в) збільшення дебіторської заборгованості;
- г) скорочення дебіторської заборгованості?

64. *Дебіторська заборгованість відноситься до:*

- а) високоліквідних активів;

- б) швидко ліквідних активів;
- в) важко ліквідних активів;
- г) повільно ліквідних активів.

65. З наведених витрат до постійних не відноситься:

- а) заробітна плата основних робітників;
- б) амортизація будівель цехів та заводоуправління;
- в) плата за оренду складу готової продукції;
- г) відсотки за кредит.

66. Зниження порога рентабельності можна досягти за рахунок:

- а) зменшення маржинального прибутку та (або) скорочення постійних витрат;
- б) зменшення маржинального прибутку та (або) збільшення постійних витрат;
- в) збільшення маржинального прибутку та (або) збільшення постійних витрат;
- г) збільшення маржинального прибутку та (або) скорочення постійних витрат.

67. Яким буде коефіцієнт маневреності власного капіталу, якщо довгострокові зобов'язання становлять 250 тис. грн, власний капітал — 600, необоротні активи — 750, поточні зобов'язання — 300 тис. грн:

- а) 6;
- б) 0,17;
- в) 0,25;
- г) 0,5?

68. Операційний леверидж відображає взаємозв'язок між:

- а) обсягом виробництва та структурою капіталу;
- б) структурою витрат та структурою капіталу;
- в) обсягом виробництва та структурою витрат;
- г) чистим прибутком та структурою витрат.

69. Який фактор збільшує змінні витрати фірми:

- а) підвищення ціни на сировину;
- б) збільшення орендної плати;
- в) збільшення відсоткової ставки на банківські кредити;
- г) збільшення місцевих податків?

70. До основних коефіцієнтів фінансової стійкості не відноситься:

- а) коефіцієнт маневреності власного капіталу;
- б) коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами;
- в) коефіцієнт забезпеченості по кредитах;
- г) коефіцієнт оборотності активів.

71. Відповідності до дії операційного левериджу, чим більший рівень фіксованих операційних витрат, тим:

- а) менше змінюватиметься прибуток до сплати відсотків та податків за умови зміни збуту;
- б) більше змінюватиметься прибуток до сплати відсотків та податків за умови зміни збуту;
- в) більше змінюватиметься чистий прибуток на акцію за умови зміни збуту;
- г) менше змінюватиметься чистий прибуток на акцію за умови зміни збуту.

72. Фінансовий леверидж відображає взаємозв'язок між:

- а) обсягом виробництва та структурою капіталу;
- б) структурою витрат та структурою капіталу;
- в) чистим прибутком та структурою капіталу;
- г) чистим прибутком та структурою витрат.

73. Постійні витрати — це:

- а) витрати на підвищення кваліфікації персоналу;
- б) виплати заробітної плати в разі виходу персоналу у вимушену відпустку;
- в) доплата персоналу за складність виконуваних робіт;
- г) витрати на сировину.

74. З наведених видів витрат підприємства до змінних належать витрати на:

- а) утримання управління заводу;
- б) страхування підприємства;
- в) охорону підприємства;
- г) напівфабрикати сторонніх підприємств.

75. Якщо рентабельність активів менша від рентабельності власного капіталу, то проявляється:

- а) позитивна сила дії операційного левериджу;
- б) позитивна сила дії фінансового левериджу;
- в) негативна сила дії операційного левериджу;
- г) негативна сила дії фінансового левериджу.

76. Показник маневреності власних коштів належить до показників:

- а) ліквідності;
- б) ділової активності;
- в) фінансової стійкості;
- г) майнового стану.

77. Для абсолютної фінансової стійкості підприємства характерно,

що:

- а) власні кошти забезпечують запаси;
- б) запаси забезпечуються сумою власних коштів і довгострокових позикових коштів;
- в) запаси забезпечуються сумою власних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів;
- г) запаси не забезпечуються джерелами їх формування.

78. Операційний Cash-flow характеризує...

- а) величину чистих грошових потоків, які залишаються в розпорядженні підприємства в результаті основної діяльності;
- б) величину чистого прибутку підприємства;
- в) величину вхідних грошових потоків підприємства;
- г) обсяг реалізації продукції.

79. Класичний показник Cash-flow характеризує..,

- а) здатність підприємства фінансувати інвестиції;
- б) структуру капіталу підприємства;
- в) можливість підприємства погашати фінансову заборгованість;
- г) наявність у підприємства робочого капіталу.

80. При розрахунку операційного Cash-flow прямим методом використовуються такі показники:

- а) чистий дохід від реалізації продукції;
- б) чистий прибуток від операційної діяльності;
- в) приріст чи зменшення поточних зобов'язань, пов'язаних з операційною діяльністю;
- г) приріст чи зменшення оборотних активів (крім грошових коштів, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій).

81. При розрахунку операційного Cash-flow непрямим методом слід враховувати такі показники:

- а) чисті доходи від операційної діяльності, пов'язані з надходженням грошових коштів;
- б) чистий прибуток від операційної діяльності;
- в) грошові виплати постачальникам за сировину, матеріали, послуги тощо;
- г) приріст чи зменшення оборотних активів (крім грошових коштів, їх еквівалентів і поточних фінансових інвестицій).

82. При розрахунку Free Cash-flow використовуються такі показники:

- а) величина операційного Cash-flow;
- б) надходження власного капіталу;

- в) обсяг інвестицій у необоротні активи;
- г) доходи (збитки) від фінансової діяльності.

83. Які з наведених висловлювань, що характеризують Free Cash-flow, правильні?

а) Free Cash-flow показує залишок грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства на кінець звітного періоду.

б) Негативний Free Cash-flow показує потребу підприємства у зовнішньому фінансуванні інвестиційної та операційної діяльності.

в) Залишок не реінвестованого Cash-flow може бути використаний для виплати дивідендів.

г) Free Cash-flow можна спрямувати на викуп власних корпоративних прав.

84. Які з наведених показників враховуються при визначенні чистого руху коштів (Cash-flow) від інвестиційної діяльності?

- а) чистий рух коштів від операційної діяльності.
- б) грошові надходження від реалізації фінансових інвестицій.
- в) отримані дивіденди.
- г) сплачені дивіденди.

85. Які з наведених показників враховуються при визначенні чистого руху коштів (Cash-flow) від фінансової діяльності?

- а) Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності.
- б) Грошові надходження від реалізації фінансових інвестицій.
- в) Отримані дивіденди.
- г) Сплачені дивіденди.

86. Показник тривалості погашення заборгованості (з використанням Cash-flow) розраховується...

а) відношенням Cash-flow (операційного) до обороту від реалізації продукції;

б) відношенням позичкового капіталу нетто до Cash-flow (операційний);

в) відношенням Cash-flow до заборгованості (нетто);

г) діленням Cash-flow на величину чистих інвестицій;

87. Метою складання звіту про Cash-flow є надання користувачам фінансової звітності повної інформації про...

а) доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період;

б) зміни у складі активів і пасивів за звітний період;

в) фінансовий стан підприємства на певну дату;

г) рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті

операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

88. Чистий рух коштів (Cash-flow) по підприємству за звітний період дорівнює...

- а) залишку грошових коштів та їх еквівалентів на кінець періоду;
- б) сумі Cash-flow від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- в) Free Cash-flow;
- г) різниці між залишком грошових коштів на початок періоду та залишком грошових коштів на кінець періоду.

89. Якою буде рентабельність продукції якщо валовий прибуток становить 170 тис. грн, собівартість реалізованої продукції — 450, адміністративні витрати — 52, витрати на збут — 10 тис. грн:

- а) 37 %;
- б) 33 %;
- в) 34 %;
- г) 38 %?

90. Якщо валова рентабельність реалізації не змінюється, а операційна в динаміці зменшується, то це може свідчити про:

- а) підвищення податкових платежів;
- б) збільшення адміністративних та збутових видатків;
- в) зменшення адміністративних та збутових видатків;
- г) отримання збитків від участі в капіталі інших підприємств.

91. Рівень рентабельності активів залежить від:

- а) рентабельності продаж та оборотності необоротних активів;
- б) рентабельності продаж та оборотності активів;
- в) рентабельності продаж та коефіцієнта фінансової залежності;
- г) рентабельності продаж та рентабельності власного капіталу.

92. Якщо операційна рентабельність реалізації не змінюється, а чиста в динаміці зменшується, то це може свідчити про:

- а) підвищення податкових платежів;
- б) зниження податкових платежів;
- в) зменшення витрат на збут;
- г) збільшення адміністративних витрат.

93. Якщо рентабельність активів більша від середнього рівня фінансових витрат, то з'являється:

- а) позитивна дія операційного левериджу;
- б) позитивна дія фінансового левериджу;
- в) негативна дія операційного левериджу;
- г) негативна дія фінансового левериджу.

94. Якою буде рентабельність власного капіталу, якщо коефіцієнт оборотності активів становить 1,2, коефіцієнт фінансової залежності — 1,55, чистий прибуток — 800 тис. грн, чистий дохід — 10 000 тис. грн:

- а) 12,4 %;
- б) 10 %;
- в) 86 %;
- г) 15 %?

95. Якою буде рентабельність продукції, якщо операційний прибуток становить 110 тис. грн, собівартість реалізованої продукції — 450 тис. грн, адміністративні витрати — 52, витрати на збут — 10 тис. грн:

- а) 21,9 %;
- б) 23,9 %;
- в) 21,5 %;
- г) 24,5 %?

96. Якою буде рентабельність реалізації, якщо коефіцієнт оборотності активів становить 1,2, коефіцієнт фінансової залежності — 1,55, чистий прибуток — 800 тис. грн, власний капітал — 5000 тис. грн:

- а) 16 %;
- б) 11,6 %;
- в) 86 %;
- г) 8,6 %?

97. Негативна сила дії фінансового левериджу виникає, якщо:

- а) ціна власного капіталу більша, ніж залученого;
- б) плече фінансового левериджу від'ємне;
- в) ставка відсотка за кредит менша, ніж рентабельність власного капіталу;
- г) рентабельність активів менша, ніж ставка відсотка за кредит.

98. Яким буде прибуток до сплати відсотків та податків, якщо чистий прибуток становить 525 тис. грн, річні фінансові витрати — 50, річні операційні витрати — 150 тис. грн:

- а) 700 тис. грн;
- б) 850 тис. грн;
- в) 750 тис. грн;
- г) 2100 тис. грн?

99. Рентабельність оборотного капіталу доцільно визначати, виходячи з:

- а) валового прибутку;
- б) операційного прибутку;
- в) чистого прибутку;

г) прибутку до сплати відсотків та податків.

100. Рівень рентабельності активів залежить від:

а) рентабельності реалізації;

б) оборотності активів;

в) рентабельності активів та оборотності активів;

г) рентабельності продукції.

101. Якою буде рентабельність власного капіталу, якщо активи підприємства становлять 100 тис. грн, позичковий капітал — 60, прибуток до оподаткування — 16 тис. грн:

а) 40 %;

б) 20 %;

в) 30 %;

г) 27 %?

102. Рентабельність власного капіталу доцільно визначати, виходячи з:

а) операційного прибутку;

б) чистого прибутку;

в) прибутку до оподаткування;

г) прибутку до сплати відсотків та податків.

103. Коефіцієнт стійкого зростання визначається так:

а) Чистий прибуток / Власний капітал на початок періоду;

б) Власний капітал на кінець періоду / Чистий прибуток;

в) Реінвестований прибуток / Власний капітал на початок періоду;

г) Власний капітал на кінець періоду / Реінвестований прибуток.

104. Коефіцієнт стійкого економічного зростання вказує:

а) якими в середньому темпами збільшується майно підприємства за рахунок зовнішніх джерел фінансування;

б) якими в середньому темпами збільшуються необоротні активи підприємства за рахунок власного капіталу;

в) якими в середньому темпами збільшується власний капітал за рахунок реінвестованого прибутку;

г) якими в середньому темпами збільшується власний капітал за рахунок залучення банківських кредитів.

105. Яким буде коефіцієнт стійкого зростання, якщо коефіцієнт оборотності активів становить 1,2, коефіцієнт фінансової залежності - 1,55, чистий прибуток - 800 тис. грн; сплачені дивіденди - 10; чистий дохід - 10000 тис. грн:

а) 7,9 %;

б) 186 %;

в) 14,7 %;

г) 6,7 %?

106. У формулі розрахунку якого з показників ділової активності в чисельнику відображається величина реінвестованого прибутку:

а) коефіцієнт оборотності оборотних активів;

б) коефіцієнт рентабельності власного капіталу;

в) коефіцієнт рентабельності реалізації;

г) коефіцієнт стійкого зростання?

107. Скільки днів триватиме фінансовий цикл підприємства, якщо тривалість операційного циклу становить 50 днів, середній період обороту дебіторської заборгованості — 10 середній період обороту кредиторської заборгованості — 15 днів:

а) 40;

б) 35;

в) 60;

г) 65?

108. Яке з тверджень правильне:

а) додаткова емісія акцій приводить до надходження грошових коштів;

б) у разі зростання обсягу за рахунок нерозподіленого прибутку фінансовий ризик підприємства збільшується;

в) чим швидше активи здійснюють оборот, тим більше продукції може виробити підприємство;

г) нерозподілений прибуток є внутрішнім джерелом збільшення власного капіталу.

109. У звітному періоді чистий прибуток становив 40 тис грн, виплачені дивіденди — 15, активи — 200 тис. грн., довгострокові зобов'язання — 10, поточні зобов'язання — 120 тис. грн. Коефіцієнт стійкого зростання становить:

а) 57,1 %;

б) 12,5 %;

в) 35,7 %;

г) 55,6 %.

110. Фактор $A/ВК$ (Активи/Власний капітал) у моделі коефіцієнта стійкого зростання характеризує:

а) рентабельність власного капіталу;

б) фінансову залежність підприємства;

в) оборотність власного капіталу;

г) ресурсовіддачу.

111. Прискорення обороту оборотних активів не веде до:

- а) абсолютного їх вивільнення з обороту;
- б) відносного їх вивільнення з обороту;
- в) підвищення коефіцієнта стійкого зростання;
- г) зниження коефіцієнта стійкого зростання.

113. Коефіцієнт внутрішнього зростання визначається так:

- а) Реінвестований прибуток / Власний капітал на початок періоду;
- б) Власний капітал на кінець періоду / Реінвестований прибуток;
- в) Реінвестований прибуток / Активи;
- г) Активи / Реінвестований прибуток.

114. У звітному періоді прибуток до оподаткування становив 300 тис. грн, виплачені дивіденди — 25 тис. грн, активи — 1000 тис. грн. Яким буде коефіцієнт внутрішнього зростання:

- а) 30 %;
- б) 20 %;
- в) 2,5 %;
- г) 22,5 %?

115. У звітному періоді коефіцієнт дивідендних виплат становив 0,1, чиста рентабельність реалізації — 0,2, коефіцієнт фінансової залежності — 1,7, оборотність активів — 1,3. Яким буде коефіцієнт стійкого зростання:

- а) 4,4 %;
- б) 48,6 %;
- в) 44,2 %;
- г) 39,8 %?

116. Якщо темпи фактичного зростання реалізації підприємства перевищують темпи стійкого зростання, то відновити баланс можливо за рахунок:

- а) збільшення дивідендних виплат;
- б) зменшення заборгованості;
- в) додаткової емісії акцій;
- г) збільшення активів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ СТАНУ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється за такими рівнями і критеріями:

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Здобувач демонструє бездоганні, повні і міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Має знання сучасних технологій та методи розрахунків даної дисципліни. Під час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення з 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, або здобувач проявляє невпевненість в глумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок що викладені в робочій програмі навчальної дисципліни. Власні пропозиції с здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання які він отримав при вивчення інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносять до дисципліни яка вивчається.	Відмінно (А)
82-89	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Може самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків даної дисципліни. При виконанні контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпне пояснення.	Достатній Забезпечує здобувач у самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюється порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни.	Добре (В)
74-81	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань. Помилки у відповідях не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання положень теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (С)
64-73	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, що передбачений програмою дисципліни та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)

	допомогою викладача.		
60-63	Здобувач має певні знання, передбачені програмою дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни. Виконання практичних контрольних завдань значно формалізовано: відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимий у всіх складових програми дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчання дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутня.	Низький Не забезпечує реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (F)
0-34	Здобувач повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслив мету та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (FX)

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота															Іспит	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2,3										
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	МКР	30	100
4	4	4	4	4	8	4	4	4	4	4	4	4	4	10		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липн. 1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2014. 320 с.
4. Буряк П.Ю., Васьківська К.В., Ясіновська І.Ф., Пасінович І.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Львів : Вид. Ліга-Прес, 2014. 308 с.
5. Власюк Н. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Львів: Вид-во «Магнолія-2006», 2022. 254 с.
6. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: Терноп. нац. екон. ун-т, 2016. 304 с
7. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
8. Мірошник О. Ю., Шубіна С. В., Пічугіна Т. С. Фінансовий аналіз у схемах і таблицях. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 326с.
9. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз: підручн. Київ: Київ. нац. торг.-екон. Ун-т, 2016. 536 с.
10. Сокольська Р. Б. Фінансовий аналіз: частина 2. Спеціальні методи фінансового аналізу: навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2016. 76 с.
11. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб.; частина II; 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. 393 с.
12. Фінансовий аналіз / за заг. ред. Школьник І.О. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 368с.
13. Фінансовий аналіз у схемах і таблицях / уклад.: Мірошник О.Ю., Шубіна С.В. , Пічугіна Т.С.: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 326 с.
14. Фінансовий менеджмент: підручник. За заг. ред. Поддєрьогіна А.М. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с

Допоміжна

1. Білошкурський М., Заїчко І., Ковернінська Ю. Фінансовий аналіз

резервів прибутку для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. №7(2). URL: <https://is-journal.com/is/issue/view/19>

2. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2020. №1-2. С. 57-64.

3. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Соціальна відповідальність бізнесу: пріоритети розвитку в Україні. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. 412 с. С. 23-27.

4. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика фінансового стану підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1-2. С.62-75. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6274>

5. Воськало Н.М. Аналіз власного капіталу. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12696/4/2_13_73-77.pdf

6. Економічний аналіз : курс лекцій для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти / уклад. О. М. Вишневська, Л. А. Козаченко, А. Г. Костирко. Миколаїв : МНАУ, 2022. 85 с.

7. Івченко Л.В., Удовик Н.Л Власний капітал: джерела формування та функції. «*Young Scientist*». № 1 (28). 2016.

8. Лобова О. М., Ломоносов Д. С. Сучасна практика оцінки фінансового стану підприємств України із використанням національних моделей. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 94–99

9. Мельничук І. О. Проблемні та перспективні аспекти розвитку лізингових відносин в Україні. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація*: збірник тез доповідей учасників XV Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. Агенство», 2017. С. 53-56.

10. Паламарчук Т. М. Фінансовий аналіз: сутність та проблеми застосування. *Вісник ЖНАЕУ*. 2016. № 1 (54), т. 2. С. 213–222.

11. Рузакова О. В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. №2, (304) С. 7–13.

12. Рузакова О. В. Нечітко-множинне моделювання фінансового стану

підприємства. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики* : зб. наук. пр. ВНАУ. 2019. № 4. С. 69–76.

13. Рузакова О.В., Юрчук Н.П. Використання апаратів штучного інтелекту для формалізації фінансових об'єктів при побудові СППР. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Технічні науки*. 2021. № 1. С. 45–51.

14. Семенова К. Д. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденцій розвитку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. №5-6 (282-283). С. 77–82.

15. Khalatur S., Kuprina N. and Kurbatska L. New business strategies formation of enterprises and outsourcing development as a condition for increasing competitiveness in the markets of Europe and Ukraine: comparative analysis. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2021. Vol. 7 (4). Pp. 203-213.

16. Makdissi R., Nehme A. and Chahine R. The Influence of Financial Culture on SME's Financial Performance. *Journal of Financial Risk Management*. 2020. Vol. 9. Pp. 1-22.

17. Бондарук Т. Г. Реформування місцевого оподаткування в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. №6. С. 213-221. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219844998>; <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000258280000024>

18. Bondaruk T., Melnychuk N., Bondaruk I. Instability and its government regulation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. №2. Pp. 32-40. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000439864300005>

19. Bondaruk T., Medynska T., Nikonenko U., Melnychuk I., Loboda N. Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2023 Vol. 18. № 4. Pp. 1097-1102. URL: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180412>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219844998>

20. Бондарук Т. Г. Державна політика підтримки малого підприємництва. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 6. С. 115-121

21. Бондарук Т. Г. Механізм регулювання малого бізнесу органами місцевого самоврядування. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України*. 2007. № 1 (21). С. 10-13

22. Бондарук Т. Г. Зарубіжний досвід використання місцевих податків. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2008. Вип. 5 (84). С. 42-46

23. Бондарук Т. Г. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України*. 2011. № 1. С. 56-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2011_1_8

24. Бондарук Т. Г., Мельничук І. О. Місцеві податки та збори в Україні: суперечності та перспективи розвитку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2014. С. 17–24. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/1219/1/3_2014.pdf

25. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Державне регулювання розвитку малого бізнесу і його соціальної відповідальності. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. №3. С. 111-119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2019_3_12

26. Бондарук Т.Г. Точки зростання та їх роль у забезпеченні стійкого економічного розвитку територій. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/532>

27. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/872>

28. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. № 3(25). С. 57-67. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/286686>

29. Бондарук Т. Г. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств та його фінансове забезпечення: нові виклики та перспективи в умовах нестабільності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 39/2023. С. 411-420. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1068/949>

30. Бондарук Т. Г., Заїчко, І. В., Заїчко, І. Д. Роль фінансових ресурсів в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств. *Академічні візії*. 2024. Вип.27. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/927>

Інформаційні ресурси

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA) URL: <https://smida.gov.ua/>

2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського - URL:<http://www.nbuv.gov.ua>

5. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.

6. Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/>